

**WARMIŃSKO-MAZURSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
Z SIEDZIBĄ W OLSZTYNIE**

**Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich**
na lata 2014-2020

**INWESTYCJE
SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I KLIMATU
ORAZ ZASADY DOBORU MASZYN ROLNICZYCH
W MODERNIZACJI GOSPODARSTW ROLNYCH
PROW 2014-2020**

Natalia Kołodziejczyk

Olsztyn 2016 r.

**Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
z siedzibą w Olsztynie**

ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn, tel./fax (89) 535 76 84, 526 44 39

e-mail: sekretariat@w-modr.pl, www.w-modr.pl

WMODR Oddział w Olecku

e-mail: olecko.sekretariat@w-modr.pl

Dyrektor WMODR
mgr inż. Damian Godziński

Zastępca Dyrektora WMODR
mgr Małgorzata Micińska-Wąsik

Zastępca Dyrektora WMODR
mgr inż. Zdzisław Kamiński

Druk: Warmińsko – Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie

Nakład: 200

Głównym celem PROW 2014 – 2020 jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich. Zwiększenie poziomu ochrony środowiska i klimatu jest jednym z najważniejszych i najwyżej punktowanych czynników przy rozpatrywaniu wniosków. Zasady doboru maszyn rolniczych w aktualnym PROW to drugi czynnik, który pozwala na racjonalny dobór maszyn pod względem m.in. opłacalności, wydajności i wielkości gospodarstw.

PROW 2014-2020 określa istotne problemy i cele ochrony środowiska:

- Ochrona gleb,
- Zachowanie różnorodności,
- Ochrona zasobów i czystość wód oraz poprawa bilansu wodnego,
- Zachowanie zasobów genetycznych,
- Zapobieganie zanieczyszczeniu powietrza i redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- Łagodzenie i adaptacji do zmian klimatu,
- Ochrona i zachowanie cech krajobrazu,
- Wzrost lesistości kraju,
- Ochrona cennych ekosystemów i siedlisk.

Biorąc pod uwagę powyższe problemy i cele „Wykaz rodzajów inwestycji służących ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu oraz sposobu przyznania punktów” ma za zadanie pomóc dla beneficjenta w zaplanowaniu innowacyjnych inwestycji, które pozytywnie wpłyną na środowisko i klimat.

Liczba punktów za pojedynczą inwestycję służącą ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu jest określana według wzoru:

$$P = \frac{o + u + 10}{m}$$

P – oznacza liczbę punktów za inwestycję służącą ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu

O – oznacza bezwzględną ocenę inwestycji

u – oznacza udział kosztu kwalifikowalnego inwestycji w kosztach kwalifikowalnych operacji (**nie więcej niż 1**)

m – oznacza największą bezwzględną ocenę inwestycji wśród wymienionych w tabeli, **czyli 41** (informacje zawarte w tabeli „Wykaz rodzajów inwestycji służących ochronie środowiska lub zapobiegania zmianie klimatu oraz sposobu przyznawania punktów”).

Za jedną inwestycję można uzyskać maksymalnie 5 punktów!

Minimalna ilość punktów, aby wniosek został rozpatrzony przez Agencję wynosi:

- 4 punkty** - w obszarze A (rozwój produkcji prosiąt),
w obszarze B (rozwój produkcji mleka krowiego),
w obszarze C (rozwój produkcji bydła mięsnego),
- 1,5 punktu** - w obszarze D (związanym z racjonalizacją technologii produkcji, wprowadzeniem innowacji, zmianą profilu produkcji, zwiększeniem skali produkcji, poprawą jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu)

I. RODZAJE INWESTYCJI SŁUŻĄCYCH OCHRONIE ŚRODOWISKA:

- Inwestycje związane z produkcją zwierzęcą:**
 - budowa budynków inwentarskich (wraz z wykazem wyposażenia oraz maszynami, które pracują bezpośrednio przy produkcji zwierzęcej),
- Urządzenia wraz z oprogramowaniem wspierające proces podejmowania decyzji oraz prowadzenie gospodarstwa rolnego:**
 - urządzenia z rolnictwa precyzyjnego: m.in. GPS, komputery sterujące dawką nawozów mineralnych,
- Opryskiwacze do stosowania środków ochrony roślin,**
- Rolnicze stacje meteo wraz z oprogramowaniem do prognozowania występowania chorób i szkodników,**
- Maszyny do stosowania nawozów mineralnych:**
 - rozsiewacze do nawozów,
- Urządzenia do przechowywania i stosowania nawozów naturalnych:**
 - wozy asenizacyjne, rozrzutniki obornika i kompostu,
- Maszyny do uprawy gleby:**
 - m.in. pługi, głębosze, siewniki, agregaty upawowo -siewne,
- Maszyny i urządzenia ograniczające skażenia w środowisku gospodarczym:**
 - piece na biomasę, panele słoneczne, oczyszczalnie ścieków dla gospodarstw,
- Inwestycje budowlane** (m.in. wymiana eternitowych pokryć dachowych budynków gospodarczych),
- Urządzenia służące do uprawy, pielęgnacji i zbioru z trwałych użytków zielonych:**
 - pługi łąkowe, glebogryzarki, prasy (rolujące, kostkujące), przyczepy samozbierające,
- Urządzenia do konserwacji i magazyny do przechowywania pasz objętościowych z runi łąkowej:**
 - m.in. silosy, płyty betonowe,
- Zakładanie sadów i plantacji krzewów owocowych.**

*Szczegółowe informacje zawarte są w rozporządzeniu MRiRW z dnia 21 sierpnia 2015 r. operacja typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” PROW 2014-2020 w załączniku „**Wykaz rodzajów inwestycji służących ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu oraz sposobu przyznania punktów**”.*

Przykłady prezentujące sposób obliczenia punktów za inwestycję służącą ochronie środowiska (Uwagi: dla każdej inwestycji liczymy punkty osobno)							
NR gospodarstw	Rodzaj inwestycji	O Bezwzględna ocena inwestycji (pkt.)	Całkowite koszty kwalifikowalne operacji (tys. zł)	Wartość pojedynczej inwestycji (tys. zł)	U udział kosztu kwalifikowalnego	M największa bezwzględna ocena inwestycji	Liczba uzyskanych punktów
1	2	3	4	5	6	7	8
<p>Gospodarstwo nr I - Rolnik (wiek: powyżej 40 lat) posiada gospodarstwo o produkcji roślinno – zwierzęcej, nastawione na hodowlę trzody chlewnej w cyklu zamkniętym w systemie bezściółkowym (wniosek aplikowany jest w obszarze D, całkowite koszty inwestycji 300 000 zł, współfinansowanie koszty kwalifikowalne-50%)</p>							
1	1. Wóz asenizacyjny z aplikatorami gnojowicy typu doglebowe redlicowe	8	300	160	0,5333	41	1,0407
	2. Dwie Przyczepy 2-osiowe o ładowności 10 t	0	0	140	0,0000	0	0
	Razem punkty (za inwestycje poz.1)						1,0407
<p>Uwagi: Za przyczepę nie można uzyskać punktów z zakresu inwestycji służących ochronie środowiska</p>							
<p>Gospodarstwo nr II - Rolnik (wiek powyżej 40 lat) posiada gospodarstwo o produkcji roślinno-zwierzęcej, nastawione na hodowlę krów mlecznych (wniosek będzie aplikowany w obszarze B, całkowite koszty inwestycji 1000 000 zł, współfinansowanie kosztów kwalifikowalnych 50%)</p>							
2	1. Obora płytka wolnostanowiskowa (ściółka) z automatycznym systemem usuwania odchodów	23	1000	1000	1	41	5,6098
	Razem (za inwestycje poz.1)						5,0000
<p>Uwagi: Za każdą inwestycję służącą ochronie środowiska lub zapobieganiu zmianie klimatu można uzyskać maks. 5 pkt.</p>							
<p>Gospodarstwo nr III - Młody rolnik (wiek poniżej 40 lat.) posiada gospodarstwo od 3 lat o produkcji roślinno-zwierzęcej, planuje zmechanizować gospodarstwo o (wniosek będzie aplikowany w obszarze D, wartość inwestycji 200 000 zł, współfinansowanie kosztów kwalifikowalnych 60%)</p>							
3	1. 2-tarczowy rozsiewacz do nawozów sterujące precyzyjną dawką nawozów mineralnych proporcjonalnie do prędkości jazdy	7	200	60	0,3	41	0,5122
	2. Rozrzutnik obornika i kompostu z adapterem rozdrabniającym poziomym i tarczami rozrzucającymi	8	200	110	0,5500	41	1,0732
	3. Komputer (elektroniczny) system automatycznego sterowania dawką oraz sekcjami lub rozpylaczami z wykorzystaniem sygnału GPS	12	200	30	0,15	41	0,4390
	Razem punkty (za inwestycje poz. 1,2,3)						2,024

II. ZASADY DOBORU MASZYN ROLNICZYCH W RAMACH PROW 2014-2020

Szczegółowe zasady doboru maszyn rolniczych do gospodarstwa określają materiały informacyjne pod tytułem „Zasady doboru maszyn rolniczych w ramach PROW 2014-2020” opracowane przez Instytut Technologiczno- Przyrodniczy Oddział w Warszawie.

1. Zasady racjonalnej mechanizacji gospodarstw rolnych.
2. Metody oceny racjonalności wyposażenia gospodarstw w środki mechanizacji.
3. Metody i wskaźniki oceny doboru wybranych środków transportowych.
4. Wskaźniki doboru maszyn i wykorzystania wybranych maszyn, narzędzi i urządzeń rolniczych

Każdy rodzaj maszyny rolniczej podlega odrębnej klasyfikacji doboru maszyny do gospodarstwa rolnego.

Czynniki określające dobór maszyn rolniczych w gospodarstwach rolnych:

- + wielkość gospodarstwa,
- + skala produkcji,
- + siła ekonomiczna gospodarstw (wysokość dochodowości gospodarstwa),
- + forma mechanizacji prac (park maszynowy dostosowany do wykonywania prac polowych we własnym zakresie lub przy pomocy usług),
- + czynniki przyrodnicze:
 - typ gleb, warunki klimatyczne, a zwłaszcza poziom i częstotliwość opadów deszczu w okresie prac polowych,
- + czynniki topograficzne:
 - ukształtowanie terenu, liczba działek wchodzących w skład gospodarstwa, ich odległość od siedlisk, wielkość i kształt pól, stan dróg dojazdowych, przeszkody terenowe,
- + czynniki ekonomiczne gospodarstw:
 - aktualne wyposażenie parku maszynowego, opłacalność wprowadzenia postępu technologicznego

Podstawowym kryterium oceny doboru ciągników do gospodarstwa jest wskaźnik nasycenia gospodarstwa mocą ciągników, wyrażony w kW/ha UR lub w kW/gospodarstwo, z uwzględnieniem tolerancji oceny (nie należy uwzględniać pojazdów w wieku 20 lat i więcej ze względu na stopień ich zużycia, duże gospodarstwa do 250 ha – 15 lat, bardzo duże gospodarstwa powyżej 250 ha - 12 lat).

Przykład prezentujący zasady doboru maszyn (CIĄGNIKA)¹⁾

Gospodarstwo I- Rolnik posiada gospodarstwo 50 ha, o produkcji roślinno-zwierzęcej, planuje zakupić ciągnik rolniczy o wartości 160 000 zł, wniosek aplikowany jest w obszarze D, koszty kwalifikowalne-50%)

Wskaźniki podstawowe			Wskaźniki pomocnicze	
Grupy gospodarstw	Wskaźniki nasycenia gospodarstwa mocą ciągników		Liczba ciągników w gospodarstwie	Max moc podstawowego ciągnika
ha UR	kW/ha UR	kW/ gosp.	szt./gosp.	kW
5	7,75	38,8	1	38,8
7,5	6,45	48,4	1	48,4
10	5,95	59,5	1-2	59,5
15	5,45	81,8	1-2	61
20	5,15	103,0	1-2	63
25	4,85	121,3	2-3	65
30	4,55	136,5	2-3	67
35	4,3	150,5	2-3	69
40	4,07	162,8	2-3	72
45	3,82	171,9	3-4	76
50	3,6	180,0	3-4	80
60	3,29	197,4	3-4	86
70	3,03	214,9	3-4	93
80	2,84	227,2	3-5	100

Uwagi: Wg przedstawionych wskaźników rolnik klasyfikuje się w przedziale 180 kW na gospodarstwo. **Wg zasad doboru maszyn, rolnik może dokonać zakupu ciągnika rolniczego do 180 kw/gospodarstwo.**

1) Szczegółowy wykaz wskaźników został zawarty w „Zasadach doboru maszyn rolniczych w ramach PROW 2014-2020” w III „Metody i wskaźniki oceny doboru wybranych środków transportowych” 1.3 Kryteria oceny doboru ciągników rolniczych, tabela „Wskaźniki wyposażenia gospodarstw w ciągniki w zależności od arealu użytków rolnych” – www.arimr.gov.pl.

Źródła:

1. Rozporządzenia „Modernizacja gospodarstw rolnych” z dnia 21 sierpnia 2015 r. w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” PROW 2014-2020 Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi: www.minrol.gov.pl

2. „Zasady doboru maszyn rolniczych w ramach PROW 2014-2020” opracowane przez Instytut Technologiczno-Przyrodniczy Oddział w Warszawie.

POWIATOWE ZESPOŁY DORADZTWA ROLNICZEGO

PZDR w Bartoszycach, ul. Hubalczyków 2, (89) 7622205, pzdr.bartoszyce@w-modr.pl

PZDR w Braniewie, ul. Kościuszki 118, (55) 2432846, pzdr.braniewo@w-modr.pl

PZDR w Działdowie, Lidzbark, ul. Jeleńska 6 lok. 13/2, (23) 6961975, pzdr.dzialdowo@w-modr.pl

PZDR w Elblągu, ul. Grunwaldzka 2, (55) 2353236, pzdr.elblag@w-modr.pl

PZDR w Ełku, ul. Suwalska 84, (87) 6216967, pzdr.elk@w-modr.pl

PZDR w Giżycku, ul. Przemysłowa 2, (87) 4285199, pzdr.gizycko@w-modr.pl

PZDR w Gołdapi, ul. Wolności 20, (87) 6151957, pzdr.goldap@w-modr.pl

PZDR w Iławie, ul. Lubawska 3, (89) 6493773, pzdr.ilawa@w-modr.pl

PZDR w Kętrzynie, ul. Powstańców Warszawy 1, (89) 7513093, pzdr.ketrzyn@w-modr.pl

PZDR w Lidzbarku Warmińskim, ul. Krasickiego 1/48, (89) 7672310, pzdr.lidzbark@w-modr.pl

PZDR w Mrągowie, ul. Kormoranów 1, (89) 7412451, pzdr.mragowo@w-modr.pl

PZDR w Nowym Mieście Lub., ul. Jagiellońska 24d, (56) 474 21 88, pzdr.nowe.miasto@w-modr.pl

PZDR w Nidzicy, ul. Słowackiego 17, (89) 6252650, pzdr.nidzica@w-modr.pl

PZDR w Olecku, ul. Kolejowa 31, (87) 5203031, pzdr.olecko@w-modr.pl

PZDR w Olsztynie, Biskupiec, ul. Niepodległości 4A, (89) 7152259, pzdr.olsztyn@w-modr.pl

PZDR w Ostródzie, ul. Składowa 2, (89) 6462424, pzdr.ostroda@w-modr.pl

PZDR w Pisz, ul. Wojska Polskiego 33, (87) 4232033, pzdr.pisz@w-modr.pl

PZDR w Szczytnie, ul. Kościuszki 1/6, (89) 6243059, pzdr.szczytno@w-modr.pl

PZDR w Węgorzewie, ul. Kraszewskiego 40, (87) 4271221, pzdr.wegorzewo@w-modr.pl

